

KAITSELIIT
KOOL

NOOREMALLOWITSERI KURSUS KAITSELIIDUS

Õppekava

Alu
2014

KINNITATUD

Kaitseliidu ülema

13. jaanuari 2014. a

käskkirjaga nr

K-0.2-4.1/14/483V

NOOREMALLOWITSERI KURSUS KAITSELIIDUS

Õppekava

Kava koostajad:

Aivar Pilv	kool	õppekavade arenduse spetsialist
------------	------	---------------------------------

Lisaks osalesid õppekava väljatöötamisel või andsid ekspertavamus:

Mjr Ahto Alas	kool	sõjaväelise juhtimise õppesuuna ülem
Ltn Taimo Tooming	kool	sõjaväelise juhtimise õppesuuna instruktor
Juhan Aus	kool	inimressursi arendamise õppesuuna juhataja

Sissejuhatus

Nooremallohvitseri kursus Kaitseliidus õppekava koostamisel on lähtunud maaväe sõdur-
allohvitseri II kutsestandardis kirjeldatud põhinõuetest ning kaitseväe Nooremallohvitseri
baaskursuse õppekava ülesannetest (kinnitatud kaitseväe juhataja 27.05.2004 käskkirjaga nr
124). Lisaks on arvestatud Kaitseliidu eripära, vajadusi, täiskasvanud õppija ning elukestva
õppe olemust ja andragoogilist mudelit.

Õppekava on väljundipõhine ning vormistatud vastavalt Kaitseliidus kehtestatud väljaõppe
kavandamise dokumentide vormistamisnõuetele.

Õppekava sisu ja mahu alapunktis nimetatud ainekavad kehtestab kooli pealik.

Kooskõlastused.

Kol Ilmar Tamm	Kaitseliidu peastaap	peastaabi ülem
Kol Artur Lillenuurm	Kaitseliidu peastaap	väljaõppeosakonna ülem
Kol-ltn Tarmo Laaniste	Kaitseliidu peastaap	personaliosakonna ülem
Mjr Tamur Kusnets	Maaväe staap	staabiohvitser
Erik Reinhold	kool	kooli pealik

Revalveerimine

--	--	--

ÕPPEKAVA

Õppekava nimetus

Nooremallohvitseri kursus Kaitseliidus.

Sihtgrupp

Nooremallohvitseri ametikohale planeeritud kaitseliitlased.

Üldeesmärk

Kursuse eesmärk on tagada kaitseliitlastele esmatasandi sõjaväelise juhtimisalane ettevalmistus täitmaks jaoülema ülesandeid kriisisituatsioonis, reservteenistuses või sõjaajal toetamaks organisatsioonile pandud ülesannete täitmist.

Taotletav pädevus

Kursuse läbinul on võimekus täita erinevates kaitsvates ja sellega kaasnevates tegevustes jaoülema ülesandeid jalaväerühma koosseisus.

Õpiväljundid

Õppekava läbinud kursuselane:

- võtab iseseisvalt vastu otsuseid taotletava eesmärgi täitmiseks;
- kasutab:
  - juhtimisfaase (informeeri, algata, reguleeri, hinda);
  - grupi ressursse juhtimisel;
  - otstarbekohast kommunikatsiooni;
- täidab jaoülema positsiooni lähtudes:
  - jaoülema funktsioonist;
  - distsipliini tagamise ja eelduste loomise võimalustest;
  - käsuõigusest ja kohustustest selle kasutamisel;
- valdab erinevaid tulejuhtimismeetodeid;
- kavandab oma jao tegevusi lähtudes rühmaülema käskudest, plaanidest või kavatsusest;
- käsib jaole ülesanded viiepunktikäsu formaadis, kasutades maastikumudelit ning orientiire;
- lahingutegevuse planeerimisel arvestab oma üksuse tulevõimet, lahingutoetust (laskemoona tagamine ja haavatute evakuatsioon) ning vastase motolaskurrühma lahinguvõimet ja tegevusvariante oma vastutus- ja huvialas;
- juhib jagu:
  - jalgsi- ja motoriseeritud rännakul, sattumisel tulekontakti või mineeritud alale;
  - paiknemisel;
  - kaitsesse rühmitumisel ning põhi-, varu ja vahetuspositsioonide rajamisel;
  - patrullide läbiviimisel;
  - julgestusmiinivälja rajamisel;
  - rännakul;

- taktikaliselt hoonestatud alal;
- kavandab ja viib läbi väljundipõhiseid õppetunde, reflekteerib iseenda käitumist instruktorina ning annab toetavat ja arengule suunatud tagasisidet.

Sisu ja maht

Ained		Kaugõpe	Lähiõpe
1.	Juhtimine praktikas 1	-	30
2.	Sõjaväelise juhtimise alused		10
3.	Lahingutegevuse juhtimise alused	7	64
4.	Lahingutegevuse juhtimine	-	66
5.	Patrulliõpe	-	16
6.	Integreeritud lõpuharjutus	-	84
7.	Instruktoriõpe	10	41
Ained kokku:		17	210
Kursuse kogumaht:		227 akadeemilist tundi	

Läbiviimise põhimõtted

Kursus viiakse läbi kaug- ja lähiõppena.

Aineid läbitakse esitatud järjekorras, kus iga eelmine on eelduseks järgmisele ainele. Kursust on võimalik läbida moodulitena eristades neid järgmiselt:

I moodul Juhtimine praktikas 1

II moodul Sõjaväelise juhtimise alused, Lahingutegevuse juhtimise alused

III moodul Lahingutegevuse juhtimine, luureõpe (jalaväeeriala)

IV moodul instruktioriõpe (on eelduseks auastme saamisel)

Moodulid on ajas kestvad ning ülekantavad samataseme väljaõppes.

Lähiõpe toimub 12. nädalavahetusel reede õhtust pühapäeva pealelõunani ja kõikide kooli integreeritud lõpuharjutusel Kotkalend, mis kestab seitsmel järjestikusel ööpäeval. Kursusel osalejate arvuks on 15-24 inimest.

Võimalusel viiakse aineid läbi omavahel integreeritult lähtudes taktikalisest situatsioonist (va instruktioriõpe): „Jalaväerühm kaitses“. Kõik tegevused lähtuvad sellest situatsioonist ja on seotud alati vastase ja oma üksustega tagamaks kursuselase arusaama põhimõttest: jagu ei ole lahingus üksi ning et lahingus on alati vastane, kõik mida kasutad kulub ja saab otsa, kõik mida teed, peab teenima kõrgemat eesmärki.

Kursuse läbivateks teemadeks on kutsealane terminoloogia, raadioside kasutamine, tervis ja ohutus.

Kutsealane terminoloogia- kasutatakse pidevalt.

Raadioside- rakendub kõikidel praktilisel harjutustel. Koolitajad peaksid jälgima üldistest reeglitest kinnipidamist, kõnerežiimi, raadioside loomise põhimõtteid, raadioside kontrollimist, radiokõnelusi, et tekkivaid vigu parandada. Enne esimest praktilist harjutust võiks meelde tuletada raadioside eeskirjad ja kooditabeli (anda jaotusmaterjalina).

Tervis ja ohutus- Kõikidel tegevustel juhitakse tähelepanu töökeskkonnale ja -võtetele, et hoida enda ja alluvate füüsilist ja vaimset tervist (õige riietus, töövõtted, hügieen jne).

Lisaks kasvatatakse kursuslastes kaitseväge vormi kandmise korra järgimist ning austamist.

Hindamise eesmärk kursusel on toetada kursuslase edasiminekut ehk anda tagasisidet tema arengu kohta, innustada ja suunata kursuslast sihikindlalt õppima, toetada kursuslase enesehinnangu kujunemist ning anda alus otsuse tegemiseks kursuse läbimise ja lõpetamise kohta.

Kursuslasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Ning teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtivatele hinnetele.

Õppekavale asumise nõuded

Ametikoht	Kaitseliidu maleva, küberkaitseüksuse ja Naiskodukaitse tegevliikmed, kes on paigutatud või planeeritud paigutada allohvitseri ametikohale
Formaalharidus	keskharidus (sh omandamisel)
Eelduskursused	TSOBKkl või ajateenistus EKVs
Hoiakud	motiveeritud, aktiivne, lojaalne, aus, positiivne ellusuhtumine, valmisolek meeskonnatööks ja elukestvaks õppeks

Vastuvõtukatsed

Katsed koosnevad kolmest osast: üksikmees jao koosseisus, topograafia ülesanne, grupi ülesanne ja vestlus.

Vastuvõtukatsetele lubatakse aine "Juhtimine praktikas1" läbinud kaitseliitlased.

1. „Üksikmees jao koosseisus“ katseosa eesmärk on veenduda jaoliikmeks olemise ja tegutsemise kogemuses ning kvaliteedis, mis võimaldab kursusel keskenduda juhtimisvõimekuse arendamisele.

Ülesanded ja vaatlusobjektid on:

- Tegutsemine jao kiirrünnaku drillides ja kiirkaitseesse rühmitumisel.
  - Liikumine erinevates jao formatsioonides;
  - Käemärkide jälgimine, järgimine ja edastamine;
  - Relvakandmis- ja üksiksõduri liikumisviisid;
  - Tuli ja liikumine lahingpaari koostöös;
  - Sihtmärgi osutamine;
  - Positsiooni valik;
  - Tulekaardi koostamine;
  - Tegutsemine õnnetusjuhtumi korral: hindab olukorda, vajadusel peatab verejooksu ja asetab kannatanu stabiilsesse külgasendisse.
- 2. „Topograafia ülesanne“ katseosa eesmärk on veenduda kandidaadi kaardilugemise ja kaardil planeerimise tasemes, mis võimaldab vastuvõetutel kursusel jätkata enda arendamist jaoülema ülesannetest lähtuvalt.
- Ülesanne seisneb etteantud koordinaate kasutades, marsruudikaardi koostamises.
  - Koordinaatide märkimine kaardile;
  - Direktsiooninurkade võtmine;
  - Kauguste mõõtmine kaardil;

- Sammupaarideks arvutamine;
  - Teekonnale kuluva aja arvutamine.
3. „Grupi ülesanne“ katseosa eesmärk on veenduda kandidaadi valmisolekus töötada meeskonnas ning õppekavas näidatud hoiakute olemasolus.
  4. Vestlus. Vestluse eesmärk on tagada, et NAKkl vastuvõetutel on rahuldav eneseväljenduse võime ja valmisolek õppimiseks. Vestlusel kandidaat selgitab oma õppima asumise ajendit ja õpihuvi (mida ta konkreetselt õppida soovib ning miks, millal, kuidas, kus ta seda rakendama hakkab).

Kontroll

Kursuse lõppkontrolli osad on ainete osa- ja lõppkontrollide tulemused ning integreeritud lõpuharjutusel täidetud hindamistulemused.

Osakontrolle viiakse läbi kõikidel õppenädalavahetustel. Lähiõppes veendutakse teadmiste olemasolus läbi situatsioonide või ülesannete lahendamise.

Kursuse ülem ja tunni läbiviija teostavad pidevalt protsessikontrolli, et tunni ja ainekavas seatud tegevused on läbiviidavad ja eesmärgipärased ka tegelikkuses ning vastuolude ilmnemisel tegema vastavad parandusettepanekud ning korrigeerima tegevusi nii, et seatud õpieesmärgid saaksid täidetud.

Hindamine

Hindamine on kursuse ajal kujundav ning kursuse lõpetamisel mitteeristav, mis moodustub kogu õppeajal saadud hinnetest ja hinnangutest.

Väljastatavad dokumendid

Kursuse lõpetajale väljastatakse Kaitseliidu kooli tunnistus koos lisaga.

Läbiviijale esitatavad nõuded

Formaalharidus	soovitavalt keskharidus
Erialased eeldused	vähemalt RVAKkl, VABK, INSTR kursused
Hoiakud	valmisolek iseseisvaks ja koostöiseks õppimiseks

Läbiviimise tingimused

Klass peab mahutama 24 kursuslast, grupidööde jaoks peab olema 4 väiksemat ruumi, tagatud toitlustus- ja ööbimisvõimalus ning taktikaliste harjutuste läbiviimiseks sobilik maastik. Klassiruumis peab olema tahvel ja videoprojektor. Kursuslase individuaalvarustuse, vajaliku õppevara ning vajadusel arvuti kasutamise võimaluse (kodutööde tegemiseks) tagab kodumalev.

Viited

Kaitseliidu seadus (2013). Riigi teataja I. 20.03.2013, 1.

Kaitseväge ja Kaitseliidu väeüksuste ja allüksuste väljaõppe eeskiri. (2008). Tallinn: Kaitseväge juhataja käskkiri nr 196.

Kaitsevæeteenistuse seadus (2013). Riigi teataja I. 02.07.2013, 7

Kutsestandard maaväge sõdur-allohvitsler II (2012). Õigus- ja Sisekaitse Kutsenõukogu otsus nr 6.

Nooremallohvitseride baaskursuse õppekava (2004). Tallinn: Kaitseväge juhataja käskkiri nr 124.

Õppetööks sobiv kirjandus

Jalaväerühma lahingutegevus (2012). Tartu: Kaitsejõudude Ühendatud Õppeasutused.

Kaitseliidu seadus (2013) Riigi teataja I. 20.03.2013, 1.

Kaitseväge ja Kaitseliidu tegevliikme vormiriietuse ja eraldusmärkide kandmise kord (2010) Tallinn: Kaitseväge juhataja käskkiri nr 99.

Kaitseväge rivimäärustik. (1998) Riigi teataja I. 54/55, 803. (kehtetu kuid KVJ suusõnalisel korraldusel kasutada kuni ilmub uus valdkonda reguleeriv dokument)

Kaitseväge Võru Lahingukool (2008). Jaoülevaade käsiraamat. Võru: Kaitsejõudude Peastaap.

Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused (2013). Jalaväekompanii lahingutegevus. Tartu: Taktika õppetool.

Loko, J.(2000) Kaitseväelase kehaline ettevalmistus. Tartu: Atlex.

Maismaasüsteemide taktikaliste tingmärkide käsiraamat. (2003). Toim. L.O. Uibopuu. Tallinn: Kaitsejõudude Peastaap.

Pioneeritegevuse käsiraamat (AK) (2010). Tallinn: Kaitseväge juhataja käskkiri nr 60.

STANAG 2014 (2000). Brüssel: (NATO) Sõjaväe Standardimisbüroo.

Taktikaline vastane "punane" (AK) (2009). Tallinn: Maaväe staap.

Mõisted/Lühendid

AK - Asutusesiseseks kasutamiseks

EKV - Eesti Kaitsevägi

INSTR - Instruktorikursus

JUP1 - Juhtimine praktikas 1

RVAK- Reservvanemallohvitseri kursus Kaitseliidus

TSOBKkl - Kaitseliidu tegevliikme sõdurioskuste baaskursus

VABK- Vanemallohvitseri baaskursus

Märkused

Auastme „nooremseersant“ omistamise esildis tehakse ainult nõuetele vastavatele reservväelastele, kes on edukalt läbinud teenistuspraktika allüksuses ja on käesoleva õppekava mahu täitnud 100% ning tunnistuse lisas ei ole auastme andmist takistavat märget.

Revalveerimine

Õppekava revalveeritakse viitedokumentide muutumisel või lisandumisel (nt Kaitseliidu maakaitse doktriin jmt) kuid mitte harvem kui kord kolme aasta jooksul. Revalveerimise eest vastutab Kaitseliidu kooli sõjaväelise juhtimise õppesuuna ülem.